

Radnice, bývalé městské brány, Rozacínovský dům, kostel sv. Václava • Town-Hall, former Town Gates, Rozacínovský House, St. Venceslaus' Church • Rathaus, ehemalige Stadttore, Rozacínovský-Haus, St. Wenzels-Kirche

Sušický mechanický betlém

Stavba betlému byla zahájena v lednu 2004. Během necelého roku byl vytvořen jeden z největších mechanických betlémů v České republice s dominantním znázorněním starobylého města Sušice. Dílo zachycuje život, tradiční řemesla v půvabné šumavské krajině, významné šumavské památky a lidovou architekturu.

ZAČÁTEK

Koncem r. 2003 se dva šumavští řezbáři inspirovali vzpomínkou Mgr. J. Klase na ztracené sušické jesličky, které viděl v mázhauzu muzea r. 1947. Součástí původního betlému byla i stará Sušice. Ještě před vánoci, dle popisu J. Klase, zhotovili orientační návrh.

AUTOŘI

Karel Tittl se narodil r. 1954 a žije na Horské Kvildě. Od r. 2003 je členem Sdružení výtvarníků ČR a od r. 2004 členem Unie výtvarných umělců ČR. **Pavel Svoboda** se narodil r. 1966 a žije v Sušici. Řezbářství se věnuje od r. 1998. Řezbáři si výrobu díla rozdělili.

VELIKOST A MECHANIKA

- Délka 5 m, hloubka 3,5 m, výška 2,8 m a rozloha přes 16 m²
- 30 postav ve velikosti 30 cm
- 35 objektů, 150 pevných a 150 pohyblivých figur na elektrický pohon, pohybuje se také několik objektů (mlýnská kola, vory, zvony...)
- Nádrže s vodou a čerpadly roztáčejí vodní kola u mlýnu, hamru a katr
- Velká část budov je osvětlena

K. Tittl navrhoval architektonické pojetí a vyřezal velké figury a objekty. P. Svoboda měl na starosti zejména složitý mechanismus, barevné ladění objektů a figur a vyřezal menší postavy. Během roku jim pomáhali i další řezbáři. Všichni dohromady odpracovali 4 028 hodin.

UMÍSTĚNÍ

Betlém se nachází v budově Muzea Šumavy v Sušici. Slavnostní otevření proběhlo 27. 11. 2004. Je stálou muzejní expozicí a můžete jej navštívit od května do října (v provozní době muzea) a během adventu a vánoc ve stanoveném čase.

MATERIÁL

Konstrukce je vytvořena z borovice, domy a figurky jsou vyřezány z lipového dřeva a krajina je dotvořena pomocí polystyrenu a modelářských materiálů. Použito bylo zhruba 30 m² překližky, 1,5 m³ borového a více než 6,2 m³ lipového dřeva.

Kostel sv. Mořice • St. Mauritius' Church • St-Moritz-Kirche

PAMÁTKY A TRADIČNÍ ŘEMESLA

První řadu tvoří samotná **svatá chaloupka s narozeným Ježíškem**. V Betlémské krajině nechybí palmy, slon, velbloud, poutníci z východu atd. Ve třetí řadě jsou zastoupeny **významné sušické památky**: radnice, kostel sv. Václava, kaple Anděla Strážce, Rozacínovský a Voprchovský dům (muzeum), dvě bývalé městské brány nebo bývalá židovská synagoga. Sušicko a Šumavu znázorňují **klasické dominanty** jako rozhledna Svatobor, hrady Kašperk a Rabí, annínská sklárna, kostel sv. Mořice, kostel sv. Mikuláše v Kašp. Horách, usedlost na Horské Kvildě nebo bývalá prášilská papírna. **Život na Šumavě** představují některá tradiční řemesla: plavení dřeva, sklářství, sirkařství, pastevectví, hrnčářství, řezbářství, těžba a rýžování zlata, mlynářství, krejčovství... K vidění je také vodní mlýn, příprava papíru a tisk, oprava bot atd.

Kovářská dílna • Smithy • Schmiedewerkstatt

Mechanical Christmas Crib of Sušice

The building of the work started in January 2004. Within a period shorter than 10 months one of the largest mechanical Christmas cribs in the Czech Republic was made, which demonstrates the old town of Sušice. The work shows the life, old traditional crafts, important sights and folk architecture in the lovely region of the Šumava Mountains.

START

At the end of 2003 two wood-carvers from Šumava were inspired with Mr. J. Klas's remembrance of the lost Christmas crib of Sušice, which he saw inside the museum in 1947. The old town of Sušice was a part of the original Christmas crib. They made the first design after Mr. Klas's description before Christmas.

AUTHORS

Karel Tittl was born in 1954 and lives in Horská Kvilda. He has been the member of the Association of Artists since 2003 and the member of the Union of Artists of the CR since 2004. **Pavel Svoboda** was born in 1966 and lives in Sušice. He has been a wood-carver since 1998.

The wood-carvers shared the production of the work. Mr. Tittl designed the architectonic conception and carved the big figures and objects. Mr. Svoboda was in charge of the complicated mechanism, colour harmonizing of the houses and figures and carved the smaller figures. Some other wood-carvers helped them during the year. They worked 4,028 hours altogether.

LOCATION

The Christmas crib is located in the Šumava Museum. The inauguration took place on 27th November 2004. It is a permanent exhibition of the museum and can be visited from May till October (during operation time of the museum) and at Advent and Christmas at given times.

SIZE AND MECHANICS

- length of 5 m, depth of 3.5 m, height of 2.8 m, dimension over 16 m²
- 30 figures sized 30 cm
- 35 buildings, 150 immovable and 150 movable figures driven electrically, some of the objects can move as well (mill-wheels, rafts, bells ...)
- Water reservoirs with pumps make water-wheels of mills and iron-mills hum
- A lot of the houses are alight

MATERIAL

The construction was made from pine, the houses and figures curved from lime, the scenery finished with help of polystyrene and pattern making materials. About 30 m² plywood, 1.5 m³ pine and more than 6.2 m³ lime were used.

SIGHTS AND TRADITIONAL CRAFTS

There is a **crib with born Jesus the Child** in the first line. The scenery in the second line includes palms, elephants,

camels, pilgrims from the East etc. **Important sights of Sušice** can be seen in the third line: Town-Hall, St. Venceslaus' Church, Chapel of the Angel the Guard, Rozacínovský and Voprchovský Houses (present museum), two former Town Gates and former Jewish Synagogue. Sušice and Šumava Regions are demonstrated by **the typical dominants** of Svatobor View-Tower, the Castle of Kašperk, the Castle of Rabí, the glassworks in Annín, St. Mauritius' Church, St. Nicholas Church in Kašp. Hory, a farmhouse in Horská Kvilda and the former paper-mill in Prášíly. **The life in the Šumava**

Katr a annínská sklárna (vpravo) • Saw-mill and glassworks in Annín (right) • Hammerschmiede und Glashütte in Annín (rechts)

*Ruch na sušickém rynku •
Rush in the market-place
of Sušice • Verkehr auf dem
Marktplatz in Sušice*

Mechanische Weihnatskrippe von Sušice

Der Bau der Weihnachtskrippe begann im Januar 2004. Nicht einmal innerhalb eines Jahres wurde eine der größten mechanischen Weihnachtskrippen der Tschechischen Republik geschaffen, die die altertümliche Stadt Sušice darstellt. Das Werk zeigt das Leben, alte traditionelle Handwerke, bedeutende Denkmäler und die Volksarchitektur der poetischen Landschaft des Böhmerwaldes.

ANFANG

Ende 2003 fanden zwei Holzschnitzer aus dem Böhmerwald Inspiration in der Erinnerung von Mgr. J. Klas an die verlorene Sušicer Weihnachtskrippe, die er im Maßhaus des Museums im Jahre 1974 gesehen hatte. Einen Teil der ursprünglichen Weihnachtskrippe bildete das alte Sušice. Noch vor Weihnachten schufen sie der Beschreibung von J. Klas gemäß den Orientationsvorschlag.

VERFASSER

Karel Tittl ist im Jahre 1954 geboren und lebt in Horská Kvilda. Seit 2003 ist er Mitglied vom Verein der bildenden Künstler und seit 2004 Mitglied der Union der bildenden Künstler der CR. **Pavel Svoboda** ist im Jahre 1966 geboren und lebt in Sušice. Er widmet sich der Holzschnitzerei seit 1998. Die Holzschnitzer teilten sich die Herstellung des Werkes. K. Tittl schlug die architektonische Konzeption vor und schnitzte die großen Figuren

GRÖßE UND MECHANIK

- Länge von 5 m, Tiefe von 3,5 m, Höhe von 2,8 m und Fläche über 16 m²
- 30 Figuren, die 30 cm groß sind
- 35 Objekte, 150 feste und 150 bewegliche Figuren, die elektrisch betrieben werden, auch einige Objekte bewegen sich (Mühlräder, Flöße, Glocken...)
- Wasserbecken mit Pumpen versetzen die Wasserräder der Mühlen, Hammer und Kater in Drehung
- Viele Gebäude sind belichtet

und Objekte. P. Svoboda sorgte besonders für den komplizierten Mechanismus, Farbstimmung der Objekte und Figuren und schnitzte die kleineren Figuren. Während des Jahres halfen ihnen auch andere Holzschnitzer. Alle zusammen arbeiteten 4 028 Stunden ab.

STANDORT

Die Weihnachtskrippe befindet sich im Gebäude vom Böhmerwaldmuseum in Sušice. Die festliche Eröffnung fand am 27. November 2004 statt. Die Weihnachtskrippe gehört zu den ständigen Expositionen des Museums und kann von Mai bis Oktober (zu der Betriebszeit des Museums) und zu Advent und Weihnachten zu festgelegten Zeiten besichtigt werden.

MATERIAL

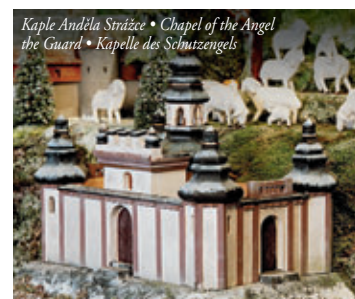
Die Konstruktion ist aus Kiefer hergestellt, Häuser und Figuren aus Lindenholz geschnitzt und die Landschaft mit Hilfe von Polystyren und Modellmaterial fertig gemacht. Es wurden etwa 30 m² Pressschichtholz, 1,5 m³ Kieferholz und mehr als 6,2 m³ Lindenholz benutzt.

Plavení dřeva • Timber rafting • Holzschwemme

DENKMÄLER UND TRADITIONELLE HANDWERKE

Die erste Reihe bildet die heilige Hütte mit geborenem Christkind. In der Landschaft von Bethlehem fehlen nicht Palmen, Elefanten, Kamele, Pilger aus dem Osten usw. In der dritten Reihe sind bedeutende Denkmäler von Sušice vertreten: Rathaus, St-Wenzel-Kirche, Kapelle des Schutzengels, Rozacínovský- und Voprchovský-Haus, zwei ehemalige Stadttore und die ehemalige jüdische Synagoge. Die Umgebung von Sušice und den Böhmerwald stellen die klassischen Dominanten dar, wie der Aussichtsturm Svatobor, Burgen Kašperk und Rabí, Glashütte in Annín, St-Moritz-Kirche, St-Nicholaus-Kirche in Kašp. Hory, Bauernhof in Horská Kvilda und ehemaliges Papierwerk in Prášíly. Das Leben im Böhmerwald stellen

*Kaple Anděla Strážce • Chapel of the Angel
the Guard • Kapelle des Schutzengels*

einige traditionelle Handwerke dar: Holzflößen, Glas- und Streichhölzerindustrie, Hirtenschaft, Töpferei, Holzschnitzerei, Goldgewinnung und Goldwäsche, Müllergewerbe, Schneiderei... Auch Wassermühle, Papiervorbereitung und -druck, Schuhreparatur usw. sind zu sehen.

*Muzeum Šumavy v Sušici • Šumava Museum in Sušice
• Böhmerwaldmuseum in Sušice*

INFORMACE O PROVOZU BETLÉMU • INFORMATION ABOUT OPERATION OF THE CHRISTMAS CRIB • INFORMATIONEN ÜBER BETRIEB DER WEIHNACHTSKRIPPE:

Městské informační centrum Sušice •
Information Office • Infozentrum

nám. Svobody 138, 342 01 Sušice
tel.: 00420 376 540 214, fax: 00420 376 540 215
e-mail: icsusice@sumavanet.com
www.sumavanet.cz/icsusice

Muzeum Šumavy Sušice •
Šumava Museum • Böhmerwaldmuseum

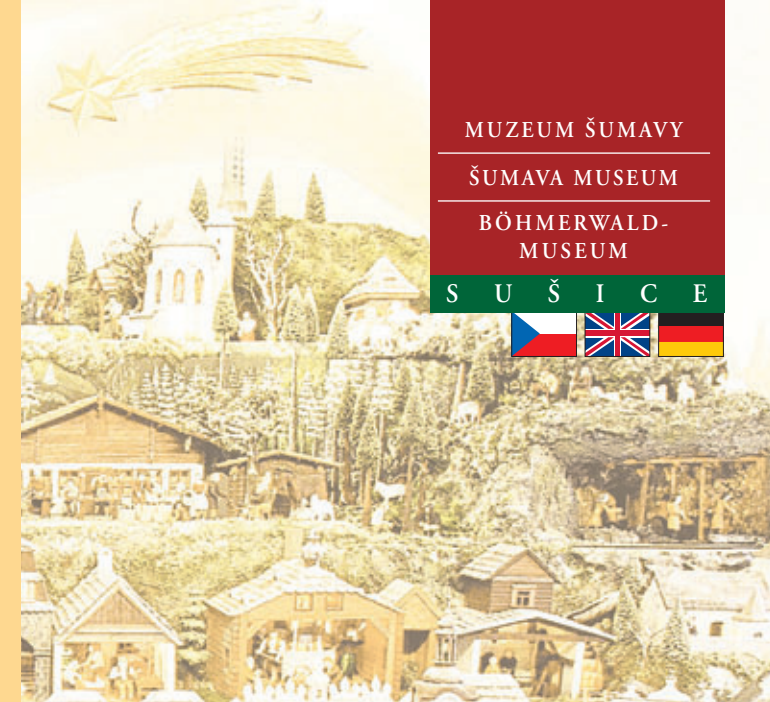
nám. Svobody 40, 342 01 Sušice
tel: 00420 376 528 850
e-mail: muzeum.susice@tiscali.cz
www.sweb.cz/muzeum.sumavy

SUŠICKÝ MECHANICKÝ betlém

Text: MÚ Sušice, cestovní ruch 2005
Překlad: Mgr. Věra Svobodová
Foto: Michael Fišer, Josef Šperl
Design: MATYPO s.r.o.

Tento projekt byl spolufinancován Plzeňským krajem a Evropskou unií v rámci Společného regionálního operačního programu - grantové schéma „4.1.2. - Rozvoj služeb pro cestovní ruch“ • This project was co-financed by the Plzeň Region and the European Union, as part of the Joint Regional Operation Programme - Grant Chart „4.1.2 - Progress of Tourism Service“ • Dieses Projekt ist im Rahmen eines gemeinsamen regionalen Operationsprogramms von der Pilsner Region und der Europäischen Union mitfinanziert worden - Grantschema „4.1.2 - Entwicklung der Fremdenverkehrsdienste“.

MUZEUM ŠUMAVY
ŠUMAVA MUSEUM
BÖHMERWALD-
MUSEUM

S U Š I C E

SUŠICKÝ MECHANICKÝ betlém

MECHANICAL CHRISTMAS CRIB OF SUŠICE

MECHANISCHE WEIHNACHTSKRIPPE VON SUŠICE